

# Opetuslasten opettaminen, osa 1

*”Jeesus kutsui väkijoukon ja opetuslapsensa ja sanoi heille: ’Jos joku tahtoo kulkea minun jäljessäni, hän kieltäköön itsensä, ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua.’” (Mark. 8:34.)*

**Avaintekstit:**

Mark. 8:22–38;  
Matt. 20:29–34;  
Joh. 12:25;  
Mark. 9:1–50;  
Mal. 3:23, 24;  
Luuk. 9:30, 31.

**M**arkuksen evankeliumin ensimmäisessä puoliskossa kiinnitetään huomio siihen, kuka Jeesus on. Hänen voimalliset opetuksensa ja ihmeensä kertovat samaa: hän on Messias! Tässä tarinan ratkaisevassa käännekohtassa Jeesus kysyy opetuslapsiltaan, kenen he uskovat hänen olevan.

Pietari antaa kysymykseen selkeän vastauksen, ja Jeesus alkaa välittömästi selittää, mihin hänen askeleensa Messiaana ovat suuntautumassa – ristille, kuten me tiedämme.

Markuksen evankeliumin 8. luvun lopusta aina Markuksen evankeliumin 10. luvun loppuun asti Jeesus keskittyy kertomaan opetuslapsilleen siitä, millainen hänen matkansa tulee olemaan. Näissä luvuissa hän ennustaa ristin tapahtumia ja antaa erityisopetusta opetuslapseutta koskien. Nämä voimalliset opetukset ovat edelleen ajankohtaisia tänä päivänä.

Tätä Markuksen evankeliumin osuutta leimaa kahden sokean miehen parantuminen; ensimmäinen 8. luvun puolivälissä ja toinen 10. luvun lopussa. Nämä ihmeet ovat kuin kirjahyllyn kirjatukia, joiden väliin jäävä aineisto havainnollistaa dramaattisesti sitä, miten opetuslapseuteen kuuluu hengellinen oivallus siitä, kuka Jeesus on ja mihin hän on matkalla. Aivan kuten Jeesuksen opetukset haastoivat kahtatoista opetuslasta 2 000 vuotta sitten, samoin ne haastavat nykypäivänkin opetuslapsia sillä, miten kova hinta mutta myös mitä etuja Jeesuksen seuraamisella on.

19.–25.8. *”Muutamme maailmaa”* – Lasten ja nuorten Sympatia-viikko  
**Tämä tutkistelu on sapatiksi 17.8.2024**

## **SELVÄSTI NÄKEMINEN**

**Lue Mark. 8:22-30. Miksi sokean parantaminen vaati kaksi kosketusta? Mitä opimme kertomuksesta?**

Evankeliumit kertovat useista sokeista, jotka Jeesus paransi. Tämän Mark. 8. luvun kertomuksen lisäksi Mark. 10:46-52 kertoo sokeasta Bartimaioksesta, joka sai näkönsä takaisin. Matteus mainitsee kaksi sokeaa miestä (Matt. 20:29-34). Joh. 9. luvussa kerrotaan, kuinka Jeesus paransi sokeana syntyneen miehen käskien tämän peseytymään Siloan altaalla.

Mark. 8. luvun kertomus on kuitenkin ainutlaatuinen. Se löytyy vain Markuksen evankeliumista, ja se on Jeesuksen ihmeistä ainoa, joka vaatii kaksi tekoa täydellisen terveyden palauttamiseksi. Kertomuksessa on myös koskettava yksityiskohta: Jeesus ottaa miestä kädestä ja vie hänet kylän ulkopuolelle. Tästä voi aistia Jeesuksen myötätunnon tätä vammaista miestä kohtaan.

Mutta miksi kaksi kosketusta? Kyse ei ollut Jeesuksen voiman puutteesta, vaan siitä, että hän luultavasti halusi antaa havainnollistavan vertauksen siitä, kuinka hengellisen ymmärryksen kehittyminen vie joskus aikaa. Näin opetuslapsille myös tapahtuu. Mark. 8:22-10:25, alkaa ja päättyy sokean miehen parantamisella. Jeesus opettaa erityisesti tässä osassa Markusta tulevasta kuolemastaan. Kuitenkin opetuslasten on vaikeaa sitä käsittää, vaikka Jeesus puhuu siitä toistuvasti.

Opettajat rakastavat kysymyksiä. Ne ovat usein avain opiskelijan ymmärryksen avaamiseen. Mark. 8. luvussa tullaan kirjan käännekohtaan. Kolme asiaa vahvistaa väitteen: 1) Jeesus kysyy opetuslapsiltaan identiteetistään. Tätä hän ei ole tehnyt aiemmin. 2) Pietari on ensimmäinen ei-demonien riivaama henkilö, joka julistaa, että Jeesus on Messias. 3) Heti tämän ilmoituksen jälkeen siitä, kuka Jeesus on, Jeesus alkaa selittää, minne hän on menossa – ristille.

Miksi Jeesus pyytää opetuslapsia olemaan kertomatta kenellekään, että hän on Messias? Se tuntuu järjenvastaiselta; onhan kyse Jumalan valtakunnan perustamisesta. Jeesuksen aikana ajatukseen Messiaasta liittyi kuitenkin poliittisia sävyjä Rooman kukistamisesta, eikä Jeesus tullut sellaiseksi messiaaksi; siksi hän kehotti vaikenemaan siitä, kuka hän oli.

**Mitä kertomus opettaa ajoista, jolloin on tärkeää olla sanomatta tiettyjä asioita, vaikka ne olisivat tosia?**

## OPETUS- LAPSEUDEN HINTA

**Lue Mark. 8:31-38. Mitä Jeesus opettaa Kristuksen seuraamisen hinnasta?**

Opetuslapset tietävät nyt, että Jeesus on Messias. Markuksen evankeliumin lukija on tiennyt tämän heti kirjan alusta alkaen (Mark. 1:1).

Kun Jeesus kutsui opetuslapsia, hän sanoi tekevänsä heistä ihmisten kalastajia (Mark. 1:17). Ongelmista ei mainittu sanaakaan. Nyt opetuslapset todella tietävät, kuka Jeesus on. Hän paljastaa heille tehtävänsä päämäärän – sen, että hänen täytyy kärsiä monia asioita, tulla torjutuksi ja tapetuksi, ja sen jälkeen kolmantena päivänä hän nousee kuolleista.

Tämä on järkyttävä uutinen. Pietari, joka juuri tunnusti Jeesuksen Messiaaksi, vie Jeesuksen syrjään ja nuhtelee häntä siitä, että hän puhuu tällaisia. Jeesus vastaa Pietarille suurin sanoin, jotka varmasti kirpaisivat Pietaria. Jeesus kutsuu Pietaria Saatanaksi, jonka hän käskee väistymään tieltään, koska tuollaiset ajatukset eivät ole sopusoinnussa Jumalan tahdon kanssa.

”Pietarin sanat eivät olleet sellaisia, että ne olisivat voineet auttaa ja lohduttaa Jeesusta häntä odottavassa suuressa koetuksessa. Ne eivät olleet sopusoinnussa Jumalan armotarkoituksen kanssa kadonnutta maailmaa kohtaan eivätkä sen opetuksen kanssa itsensä uhraamisesta, jota Jeesus tuli opettamaan omalla esimerkillään.” (4AO 359.)

Jeesuksen seuraajia kutsutaan omaksumaan sama tavoite kuin hänellä oli: ottamaan ristinsä ja seuraamaan Jeesusta. Ristiinnaulitseminen oli julmin, nöyryyttävin ja pelottavin teloitusmenetelmä, joka roomalaisilla oli käytössään. Kaikki halusivat välttää ristin. Miksi siis kukaan haluaisi ottaa ristin symboliksi omistautumisestaan Jeesukselle?

Jeesus selittää paitsi opetuslapseuden hinnan myös sen suuren arvon. Kristillisen uskon paradoksissa elämän menettämisestä tulee keino löytää se. Sitä vastoin koko maailman voittaminen, mutta samalla iankaikkisen elämän menettäminen, on järjetöntä. Lähetysaarnaaja Jim Elliot ilmaisi asian vaikuttavasti päiväkirjassaan 28. lokakuuta 1949: ”Tyhmä ei ole se, joka antaa pois sen, mitä hän ei voi pitää, saadakseen sen, mitä hän ei voi menettää.”

**Lue Joh. 12:25. Miten olet kokenut näiden sanojen todellisuuden?**

## VUORI JA VÄKIJOUKKO

**Lue Mark. 9:1-13. Mitä Pietari, Jaakob ja Johannes näkivät eräänä yönä ollessaan yhdessä Jeesuksen kanssa?**

Jeesuksen ennustus siitä, että jotkut joukossa olevat eivät kohtaisi kuolemaa ennen kuin näkisivät Jumalan valtakunnan tulevan voimassaan (Mark. 9:1), saa täyttymyksensä muutama päivän kuluttua, kun Jeesus vie Pietarin, Jaakobin ja Johanneksen ylös korkealle vuorelle yksinäisyyteen. Siellä hänet kirkastetaan heidän silmiensä edessä taivaan valtakunnan kirkkauteen.

Elia ja Mooses taivaan valtakunnasta tulevat ja keskustelevat Jeesuksen kanssa. Luukkaan mukaan he puhuivat Jeesuksen poislähdöstä (kreikaksi *exodos*), joka oli toteutuva Jerusalemissa (Luuk. 9:30, 31). Siten tämä kirkastamistapahtuma on yhteydessä Jeesuksen tulevaan ristinkuolemaan (vrt. Mark. 9:9). Muisto tapahtumasta antaisi toivoa, kun opetuslapset näkisivät Jeesuksen ristiinnaulittuna.

Laskeutuessaan vuorelta nuo kolme opetuslasta kysyvät Jeesukselta, eikö Elian pitänyt tulla ensin. Ajatus liittyy siihen odotukseen, että Elia ilmestyisi ennen Messiasta (vrt. Mal. 3:23, 24/4:5, 6, VKR). Jeesus vastaa, että Elia oli jo tullut. Tämä oli viittaus Johannes Kastajaan. Kuten he tappoivat Johanneksen, samoin Jeesus tulisi kuolemaan heidän käsiinsä, mutta hän nousi kuolleista kolmen päivän kuluttua.

Kirkastusvuorelta laskeuduttaessa vuoren juurelta löytyy surullinen kaaos (Mark. 9:14–29). Yhdeksän opetuslapsen luo oli tuotu demonin riivaama poika, jota he eivät kyenneet parantamaan. Kun Jeesus tulee paikalle, kaikki juoksevat hänen luokseen. Jeesukselle kerrotaan, miten demoni vaivaa lasta. Jeesus tuntuu käyttävän pitkän aikaa yksityiskohtien tiedusteluun. Se on liikaa lapsen isälle, joka huudahtaa: ”Sääli meitä ja auta, jos sinä jotakin voit!” (Mark. 9:22.)

Jeesus tarttuu heti epäilyksen ilmaisuun. Sen voisi esittää näin: ”Mitä tarkoitat: ’Jos sinä voit?’” Samassa isä oivaltaa, ettei hänen poikansa ole ainoa, jolla on ongelma. Hänellä itsellään on epäuskon ongelma. Ja hänen epäuskonsa voisi johtaa siihen, ettei hänen poikansa paranisi. Niinpä epätoivoinen isä heittäytyy Jeesuksen armon varaan näillä kuuluisilla sanoilla: ”Minä uskon! Auta minua epäuskossani!” (Mark. 9:24.) Jeesus parantaa pojan.

## KUKA ON SUURIN?

**Lue Mark. 9:30-41. Mitä erilaista on tässä Jeesuksen toisessa ennustuksessa kuolemastaan ja ylösnousemuksesta (vrt. Mark. 8:31)? Mistä opetuslapset kiistelevät ja minkä neuvon Jeesus heille antaa?**

Ensimmäisessä ennustuksessa Jeesus viittaa niihin, jotka tulevat torjumaan ja tappamaan hänet. Toisessa hän viittaa siihen, että hänet tullaan pettämään. Pettäjää ei paljasteta tässä, mutta lukija tietää, kuka se on, koska Juudas on nimetty jo kavaltajaksi (Mark. 3:19). Sitten jälleen kerran Herra sanoo, että hänet tullaan tappamaan ja että hän kolmen päivän kuluttua nousee ylös. Opetuslapset vaikuttavat vielä piittämättömmiltä tämän toisen ennustuksen suhteen kuin ensimmäisen. Ei-toivotut uutiset eivät herätä keskustelua.

Mark. 8:27 mukaan Jeesus oli lähellä Filippoksen Kesareaa, Galileanjärvestä pohjoiseen. Hän kulkee Galilean halki (Mark. 9:30) ja saapuu Kapernaumiin (Mark. 9:33). On helppo kuvitella hänen matkaansa pohjoisesta etelään. Kapernaumiin hän menee yksin 12 opetuslapsen jäädessä viivyttelemään. Kun kaikki ovat talossa, Jeesus tiedustelee opetuslasten keskustelusta matkalla. Kukaan ei vastaa, mikä on varma merkki siitä, että he vaivautuvat kysymyksestä, melkein kuin lapset jäädessään kiinni jostakin sellaisesta, minkä tietävät vääräksi. Heidän keskustelunsa oli koskenut sitä, kuka on suurin. Tätä samaa kysymystä jokainen meistäkin ajattelee. Jumalan valtakunnassa ajatus kääntyy ylösalaisin.

Jeesus käsittelee ongelmaa kahdessa osassa. Ensin hän sanoo selvästi, että ollakseen ensimmäinen (suurin), ihmisen täytyy tulla palvelijaksi. Sitten Jeesus teon kautta havainnollistaa, mitä tarkoittaa. Ilmeisesti lähellä seisojaksi kuuntelemassa. Jeesus ottaa hänet syliinsä. Hän opettaa, että ottamalla vastaan lapsen, otamme vastaan hänet. Ja ottamalla vastaan hänet, otamme vastaan Isän. Näin alhaisimpanakin pidetty lapsi on yhteydessä itse Jumalaan.

Johannes esittää kysymyksen ulkopuolisista, ja Jeesus opettaa, että ne, jotka eivät ole meitä vastaan, ovat meidän puolellamme. Herra vahvistaa, että kristillistä palvelusta tekevien auttaminen, edes pienin tavoin, ei jää huomaamatta taivaassa.

**Millainen on Raamatun ajatus suuruudesta verrattuna maailman käsitykseen siitä? Kumpaan pyrit?**

## EHEÄNÄ HELVETTIIN

### Lue Mark. 9:42-50. Mikä katkelmassa solmii Jeesuksen opetukset yhteen?

Tämän raamatunkohdan jokaisessa peräkkäisessä opetuksessa on jokin ilmaisu, joka liittyy edelliseen opetukseen. Katkelmassa käytetään kolmea avainsanaa, jotka vievät Jeesuksen opetusta eteenpäin askel askeleelta: ”johdattaa lankeemukseen”, ”tuli” ja ”suola”.

Ensimmäinen opetus koskee ”näitä vähäisiä”, joilla viitataan uusiin uskoviin. Jumalan valtakunnassa johtohenkilöille annetaan vastuu huolehtia uusista uskovista hyvin samaan tapaan kuin Vanhan testamentin yhteiskunnassa tuli huolehtia heikoimmista – leskistä, orvoista ja muukalaisista. Jeesus puhuu liioitellen, että olisi parempi joutua hukutetuksi kuin saada yksikään ”näistä vähäisistä” lankeamaan.

Ilmaisu ”johdattaa lankeemukseen” seuraa katkelman pisin opetus. Lukijalla on vastassaan kaksi pulmaa. 1) Opettaako Jeesus todella, että pitäisi katkaista kätensä/jalkansa tai repiä silmänsä irti? 2) Opettaako hän, että on olemassa ikuisesti palava helvetti? Vastaus molempiin kysymyksiin on ”ei”. Jeesus ei kehota silpomaan itseään – sellainen torjuttiin juutalaisuudessa (5. Moos. 14:1; 1. Kun. 18:27, 28). Herra käyttää liioittelua tehostaakseen sanomaansa. Jos jonkin ruumiinosan menettäminen on kauheaa, kuinka paljon suurempi katastrofi pitäisi olla sen, jos kristitty tekee syntiä! Jeesus ei opeta myöskään ikuisesti palavaa helvetiä, vaan kohtaan sisältyy koominen näkökulma. Ajattele, että menisimme tai vaaseen yksisilmäisinä, -jalkaisin tai -kätisinä. Ja ajattele sitten ihmisiä, jotka menevät eheinä helvettiin. Eikö asian pitäisi olla päinvastoin? Terve mies helvetissä on kodemiaa. Tällainen ilmaisu näin vakavasta aiheesta saa ajattelemaan, että Jeesus havainnollistaa asiaa liioittelemalla. Syntiin tulee suhtautua niin vakavasti, että olisi parempi menettää ruumiinosaan kuin tehdä sitä.

Mitä helvetin ikuisuuteen tulee, sen seuraukset ovat ikuisia, ei itse tuli. ”Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että hän antoi ainoan Poikansa, *jottei* yksikään joka häneen uskoo, *joutuisi kadotukseen*, vaan saisi iankaikkisen elämän.” (Joh. 3:16, kursivointi lisätty). Pelastumattomat eivät pala ikuisesti; he joutuvat kadotukseen eli katoavat ikuisiksi ajoiksi – hyvin suuri ero!

**KERTAUS**

**Lisäaineistoa:** Lue Ellen G. White, *Alfa ja omega*, osa 4, s. 368-383 tai *Aikakausien Toivo*, s. 408-426 tai *Rakkaudella Isältä*, s. 319-332.

"Kunnian edellä käy nöyryys. Taivas valitsee korkeaan asemaan ihmisten edessä sellaisen työntekijän, joka Johannes Kastajan tavoin valitsee alhaisen aseman Jumalan edessä. Opetuslapsi, joka eniten on lapsen kaltainen, toimii tehokkaimmin Jumalan työssä. Taivaalliset olennot voivat toimia yhdessä sen kanssa, joka ei koeta korottaa itseään vaan pelastaa sieluja." (4AO 377.)

"Kaikesta siitä, missä olemme toisia edellä - olkoonpa kysymyksessä kasvatusta tai sivistystä, luonteen jalous, kristillinen kasvu tai hengelliset kokemukset - olemme velassa vähempisaisille, ja meidän on voimiamme mukaan palveltava heitä. Jos olemme vahvoja, meidän on tuettava heikkojen käsiä. Loistavat enkelit, jotka aina näkevät Isän kasvot taivaassa, iloitsevat palvellessaan hänen heikoimpia lapsiaan. Vapisevat sielut, joilla on monia vastenmielisiä luonteenpiirteitä, ovat heidän erityisen huolenpitonsa kohteita. Enkelit ovat aina saapuvilla siellä, missä heitä eniten tarvitaan, niiden luona, jotka saavat käydä ankarinta taistelua omaa itseään vastaan ja joiden ympäristö on vaikein. Tässä työssä Kristuksen todelliset seuraajat ovat mukana." (4AO 381.)

**Keskustelunaiheita:**

1. Lukekaa uudelleen Mark. 8:27-29. Kuinka usein tunnustat muille uskoasi Jeesukseen Messiaana?
2. Mikä on oikea tasapaino sen suhteen, että meillä on vuorihuippukokemuksia Kristuksen yhteydessä ja toisaalta tasankokokemuksia, jolloin palvelemme muita?
3. Keskustelkaa yhdessä vastauksistanne keskiviikon tutkitteluosuuden lopussa olevaan kysymykseen koskien suuruutta. Mikä teidän mielestänne on ero sen välillä, miten maailma näkee suuruuden ja miten Jumala sen näkee? Keitä ovat ne, joita maailma pitää suurina, mutta joita Jumala ei ehkä pidä? Entä keitä Jumala saattaa pitää suurina, mutta jotka maailma jättää huomiotta tai joita se jopa halveksii? Mitä tämä ero kertoo meille siitä, kuinka vääristyneitä maailman ihanteet todellisuudessa ovat?
4. Kuinka voimme oppia suhtautumaan syntiin niin vakavasti, että, kuten Jeesus sanoi, meidän olisi parempi tulla silvotuiksi kuin tehdä syntiä?